

ERASMUS+

FOOD ETHICS
LT IT BG

Food ethics and synergy

2023-2-LT01-KA210-VET-000175319
Food Ethics for Future Farming and
Restaurant Leaders

Co-funded by
the European Union

Ролите на играчите

Фермери

Тези, които отглеждат култури, отглеждат животни и осигуряват суровини.

Основни опасения: производителност, справедливи доходи, устойчивост на почвите и водите, хуманно отношение към животните, адаптиране към политиката и изменението на климата.
Дилеми: балансиране между традиция и иновации, печалба и околна среда.

Доставчици на храна

Превърнете суровите съставки в ястия и ги доставете на потребителите.

Основни опасения: рентабилност, дизайн на менюто, изисквания на клиентите, разхищение на храна, етично снабдяване.

Дилеми: евтин внос срещу местни доставки, приобщаващи менюта, устойчиви опаковки.

Потребители

Граждани, които купуват и консумират храна.

Основни съображения: цена, наличност, здраве, удобство, етично потребление.

Дилеми: избор на евтина срещу устойчива храна, съпротива срещу дезинформация, разхищение на храна у дома.

Институции- създател на политики

Правителства и институции, регулиращи хранителната система.

Основни опасения: продоволствена сигурност, здравни стандарти, субсидии, климатични цели, справедливост в хранителната верига.

Дилеми: данъчно облагане, субсидии, балансиране на натиска на лобистите с нуждите на гражданите.

Правила на играта

Играчи: 4-20 Материали: 100 карти, лист за оценяване, матрица за наблюдение

Геймплей

Разделете играчите на групи от по 4.

Определете всяка роля: Земеделски производител, Доставчик на храни, Потребител, Създател на политики.

Поставете тестетата карти със събития в центъра.

Начало на рунда: Изтеглете една карта за събитие. Прочетете я на глас.

Фаза на дискусия (5 минути): Всяка роля представя своята позиция, защитавайки интересите си, относно картата на събитието на другата роля.

Фаза на преговори (5 минути): Играчите трябва да постигнат групово решение, балансирайки печалбата, етиката и устойчивостта.

Опции: гласуване, консенсус, компромис.

Резултат от решението: Учителите оценяват дали решението на групата е етично, основано на сътрудничество и устойчиво.

Следващ кръг: Изтеглете нова карта и повторете.

Край на играта: След 4-5 рунда, отборът обмисля решенията и резултатите.

Точкуване

- Етично поведение (+2 точки)
- Сътрудничество и компромис (+2 точки)
- Тесногръдо/егоистично поведение (-1 точка)

Наръчник за учители

Цели на играта

- Стимулирайте критичното мислене относно хранителната етика.
- Практикувайте възприемане на перспектива (ролево моделиране).
- Насърчавайте преговорите, сътрудничеството и гражданската ангажираност.
- Развийте мислене, ориентирано към бъдещето (сценарии 2030-2050 г.).

Ролята на учителя по време на играта

- Улеснявайте дискусията, без да давате отговори.
- Уверете се, че всички роли са уважавани и активни.
- Използвайте Матрицата за наблюдение, за да проследявате ангажираността на учениците и етичните им разсъждения.
- Умерено обсъждане в края (10-15 минути)

Подготовка

- Разпечатайте карти и ролеви листове.
- Запознайте учениците с важността на етиката в хранителните системи.
- Сформирайте групи от по 4 души и разпределете ролите на случаен принцип или по избор.

НАСОКИ ЗА ОБСЪЖДАНЕ

Стъпка 1 – Въпроси за размисъл (към учениците)

- Кои дилеми бяха най-трудни за разрешаване? Защо?
- Променяли ли сте някога мнението си, след като сте чули аргумента на друг участник?
- Как сътрудничеството помогна или попречи на намирането на решение?
- Системата за оценяване възнаграждаваше ли справедливо етичното поведение?
- Какво ви изненада най-много в перспективите на други роли?

Стъпка 2 – Заключение на учителя

- Подчертайте примери за отлично сътрудничество или етични разсъждения.
- Свържете дилемите с проблеми от реалния свят (изменение на климата, разхищение на храна, потребителски избор).
- Насърчете учениците да помислят за своята роля в днешната хранителна система.

Стъпка 3 – Оценка на положителните ефекти

- Сравнете резултатите от матрицата на наблюдението преди и след.
- Използвайте ученически въпросници (саморефлексия), за да измерите:
 - Осъзнаване на хранителната етика
 - Участие в групово дискусия
 - Готовност за етично действие в реалния живот

Матрица на наблюдението

Име и роля на
ученика:

Номер на
кръга:

Критерии	Индикатори	Скала за оценка (1 = Ниско, 5 = Високо)	Бележки
Участие	Включва се активно в ролеви дискусии		
Перспектива	Разбира и обяснява гледната точка (в ролята)		
Етично разсъждение	Идентифицира етични въпроси и дилеми		
Взаимодейст вие	Работи за компромис и общо решение		
Критично мислене	Предлага креативни или основани на доказателства аргументи		
Уважение	Изслушва и цени гледните точки на другите		

Учителите могат да попълват това по време на всеки кръг за всеки ученик.

Празна страница

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ЕВТИНИЯТ ВНОС
ПОДДЪРЖА НИСКИ ЦЕНИ
НА ХРАНИТЕ, НО
МЕСТНИТЕ ФЕРМЕРИ СЕ
БОРЯТ. СУБСИДИРАТЕ ЛИ
МЕСТНОТО ЗЕМЕДЕЛИЕ
ИЛИ ОТВАРЯТЕ
ГРАНИЦИТЕ ЗА ЕВТИНИ
ХРАНИ?

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СУШАТА НАМАЛЯВА
РЕКОЛТАТА ОТ ЗЪРНО.
СПАЗВАТЕ ЛИ
ДОГОВОРИТЕ ЗА
ИЗНОС ИЛИ ПЪРВО
ЗАЩИТАВАТЕ
МЕСТНИТЕ
ПОТРЕБИТЕЛИ?

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ЕПИДЕМИЯ ОТ САЛМОНЕЛА
В ЯЙЦАТА ПРЕДИЗВИКВА
ОБЩЕСТВЕН СТРАХ.
ПРИЛАГАТЕ ЛИ СТРОГ
КОНТРОЛ (ПОВИШАВАНЕ
НА ЦЕНИТЕ) ИЛИ
ПОДДЪРЖАТЕ РЕГУЛАЦИИТЕ
ПО-ЛЕКИ?

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

МОЖЕ ДА СЕ ОБЛАГАТ
ФЕРМЕРИТЕ С ДАНЪЦИ
ЗА ЕМИСИИТЕ НА
ПАРНИКОВИ ГАЗОВЕ.
ТОВА НАМАЛЯВА
ЗАМЪРСЯВАНЕТО, НО
ПРАВИ ХРАНАТА ПО-
СКЪПА.

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ГРАЖДАНИТЕ ИЗИСКВАТ
ДЕЙСТВИЯ СРЕЩУ
ПЛАСТМАСИТЕ ЗА
ЕДНОКРАТНА УПОТРЕБА.
ЗАБРАНЯВАТЕ ЛИ ГИ
НАПЪЛНО ИЛИ ДАВАТЕ
ВРЕМЕ НА БИЗНЕСА ДА
СЕ АДАПТИРА?

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ФЕРМИТЕ ИЗСИЧАТ
ГОРИ ЗА КУЛТУРИ.
ПРИЛАГАТЕ ЛИ СТРОГИ
ЗАКОНИ ЗА ЗЕМЯТА
ИЛИ ГО ПОЗВОЛЯВАТЕ
ЗА ИКОНОМИЧЕСКИ
РАСТЕЖ?

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СУПЕРМАРКЕТИТЕ
ПЛАЩАТ МНОГО МАЛКО
НА ФЕРМЕРИТЕ.
РЕГУЛИРАТЕ ЛИ
ДОГОВОРИТЕ ИЛИ
ОСТАВЯТЕ СВОБОДНИЯ
ПАЗАР ДА РЕШАВА?

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ГРАЖДАНИТЕ ИСКАТ ПО-
СТРОГИ СТАНДАРТИ ЗА
ХУМАННО ОТНОШЕНИЕ
КЪМ ЖИВОТНИТЕ.
ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ
ПРОИЗВОДИТЕЛИ КАЗВАТ,
ЧЕ НЕ МОГАТ ДА СИ ГО
ПОЗВОЛЯТ. ЧИЯ СТРАНА
ПОДКРЕПЯТЕ?

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ИНСТИТУЦИИ

ИНСТИТУЦИИ

ИНСТИТУЦИИ

ИНСТИТУЦИИ

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ИМАТЕ ПАРИ ЗА
ИЗСЛЕДВАНИЯ.
ФИНАНСИРАТЕ ЛИ
ВИСОКОТЕХНОЛОГИЧНИ
РЕШЕНИЯ КАТО РОБОТИ И
ГЕНЕТИКА ИЛИ
НИСКОТЕХНОЛОГИЧНО
ЕКОЛОГИЧНО ЗЕМЕДЕЛИЕ?

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ГОЛЕМИТЕ
КОРПОРАЦИИ
НАСТОЯВАТ СРЕЩУ
НОВИТЕ ЗАКОНИ ЗА
КЛИМАТА, ДОКАТО
ДРЕБНИТЕ ФЕРМЕРИ
ИСКАТ ЗАЩИТА. КОГО
СЛУШАТЕ?

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ЗАБРАНЯВАТЕ ЛИ
ЕНЕРГИЙНИТЕ
НАПИТКИ В
УЧИЛИЩАТА ИЛИ
ОСТАВЯТЕ
УЧЕНИЦИТЕ САМИ
ДА РЕШАВАТ?

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

РАЗРЕШАВАТЕ ЛИ
ПОВЕЧЕ ВЕРИГИ ЗА
БЪРЗО ХРАНЕНЕ ИЛИ
ЗАЩИТАВАТЕ
МЕСТНИТЕ СЕМЕЙНИ
РЕСТОРАНТИ?

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ИНСТИТУЦИИ

ИНСТИТУЦИИ

ИНСТИТУЦИИ

ИНСТИТУЦИИ

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

КАРАТЕ ЛИ
КОМПАНИИТЕ ДА
ЕТИКЕТИРАТ ОТКЪДЕ
ИДВА ХРАНАТА ИЛИ
ГО ОСТАВЯТЕ ПО
ИЗБОР?

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ФИНАНСИРАТЕ ЛИ
РОБОТИ ЗА
ЗЕМЕДЕЛИЕ ИЛИ
ИНВЕСТИРАТЕ В
ЕКОЛОГИЧНИ
ТРАДИЦИОННИ
МЕТОДИ?

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ЗАТВАРЯТЕ ЛИ
ЗАМЪРСЯВАЩИ
ФЕРМИ ИЛИ ГИ
ОСТАВЯТЕ ОТВОРЕНИ,
ЗА ДА ЗАПАЗИТЕ
РАБОТНИТЕ МЕСТА?

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ДАВАТЕ ЛИ ПАРИ НА
МЕСТНИТЕ
ФЕРМЕРИ ИЛИ
РАЗРЕШАВАТЕ ВНОС
НА ПО-ЕВТИНА
ХРАНА ОТ ЧУЖБИНА?

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ИНСТИТУЦИИ

ИНСТИТУЦИИ

ИНСТИТУЦИИ

ИНСТИТУЦИИ

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ПРИНУЖДАВАТЕ ЛИ
КОМПАНИИТЕ ДА
ПЛАЩАТ СПРАВЕДЛИВИ
ЗАПЛАТИ ИЛИ ИМ
ПОЗВОЛЯВАТЕ ДА СИ
ОПРЕДЕЛЯТ СВОИ
СОБСТВЕНИ ПРАВИЛА?

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ЗАЩИТАВАТЕ ЛИ
РИБАТА, КАТО
ОГРАНИЧАВАТЕ
ГОЛЕМИТЕ ЛОДКИ,
ИЛИ ПОЗВОЛЯВАТЕ
ПО-ГОЛЯМ УЛОВ, ЗА ДА
ПОНИЖИТЕ ЦЕНИТЕ?

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ПОЗВОЛЯВАТЕ ЛИ НА
СУПЕРМАРКЕТИТЕ ДА
ПРОДАВАТ ХРАНА
КЪСНО ПРЕЗ НОЩТА
ИЛИ ЗАЩИТАВАТЕ
РАБОТНОТО ВРЕМЕ НА
МАЛКИТЕ МАГАЗИНИ?

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ЗАБРАНЯВАТЕ ЛИ
БЕЗПЛАТНИТЕ
НАЙЛОНОВИ ТОРБИЧКИ
В МАГАЗИНИТЕ ИЛИ ГИ
ЗАПАЗВАТЕ ЗА
УДОБСТВО НА
КЛИЕНТИТЕ?

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ВМЪКВАНЕ НА ТЕКСТ

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ВМЪКВАНЕ НА ТЕКСТ

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ВМЪКВАНЕ НА ТЕКСТ

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ВМЪКВАНЕ НА ТЕКСТ

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ВМЪКВАНЕ НА ТЕКСТ

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ВМЪКВАНЕ НА ТЕКСТ

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ВМЪКВАНЕ НА ТЕКСТ

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ВМЪКВАНЕ НА ТЕКСТ

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ВМЪКВАНЕ НА ТЕКСТ

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ВМЪКВАНЕ НА ТЕКСТ

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

ВМЪКВАНЕ НА ТЕКСТ

СЪЗДАТЕЛ НА ПОЛИТИКА

